

Podręczniki Prawnicze

Aleksander Chłopecki
Marcin Dyl

Prawo rynku kapitałowego

5. wydanie

| C.H. BECK

PODRĘCZNIKI PRAWNICZE

A. Chłopecki/M. Dyl • Prawo rynku kapitałowego

W sprzedaży:

A. Mikos-Sitek, P. Zapadka

PRAWO FINANSÓW PUBLICZNYCH, wyd. 3

Skrypty Becka

K. Bilewska, A. Chłopecki

PRAWO HANDLOWE, wyd. 2

Podręczniki Prawnicze

A. Kidyba

PRAWO HANDLOWE, wyd. 18

Studia Prawnicze

M. Wierzbowski, L. Sobolewski, P. Wajda

PRAWO RYNKU KAPITAŁOWEGO. KOMENTARZ, wyd. 2

Duże Komentarze Becka

Beck Akademia
konferencje • szkolenia • e-learning

Legalis
System Informacji Prawnej

Aleksander Chłopecki

Marcin Dyl

Prawo rynku kapitałowego

5. wydanie

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2017

Poszczególne części opracowali:

- A. Chłopecki* – rozdział I § 1, 2 pkt I, III, § 3, 4; rozdział II § 1–4; rozdział IV § 1, 2, 3, 5, 6; rozdział V § 5, 6, 7, 8, 9; rozdział VI § 1, 2, 5, 6, 9, 10; rozdział VII § 6; rozdział VIII; rozdział IX § 1–6, 7 pkt I, IV; rozdział X § 1, 2, 3 pkt I–IV, VI, VIII
- M. Dyl* – rozdział I § 2, pkt II; rozdział II § 5; rozdział III; rozdział IV § 4; rozdział V § 1–4; rozdział VI § 3, 4, 7, 8; rozdział VII § 1–5, 7; rozdział IX § 7 pkt II–III; rozdział X § 3 pkt V, VII

Wydawca: *Aneta Flisek*

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2017**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C.H.Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-9157-1

ISBN e-book 978-83-255-9158-8

Spis treści

Przedmowa	XIII
Wykaz skrótów	XV
Wykaz literatury	XIX
Rozdział I. Cele i źródła regulacji prawa rynku kapitałowego	1
§ 1. Cele regulacji	1
§ 2. Metoda regulacji	2
I. Metoda cywilnoprawna	3
II. Metoda administracyjnoprawna	3
III. Metoda prawnokarna	4
§ 3. Ewolucja prawa rynku kapitałowego	5
§ 4. Źródła obowiązujących regulacji	7
I. Ustawy	7
II. Akty wykonawcze	9
III. Regulaminy	9
IV. Regulacje Unii Europejskiej	11
Rozdział II. Podstawowe pojęcia i zasady prawa rynku kapitałowego	12
§ 1. Pojęcie oferty publicznej	12
§ 2. Zasada dematerializacji papierów wartościowych i dematerializacji obrotu papierami wartościowymi	13
§ 3. Zasada przymusowego pośrednictwa firm inwestycyjnych na rynku giełdowym	17
§ 4. Zasada wyłączności firm inwestycyjnych w zakresie obrotu instrumentami finansowymi	19
§ 5. Zasada administracyjnego nadzoru nad rynkiem kapitałowym	20
Rozdział III. Nadzór nad rynkiem kapitałowym	22
§ 1. Organizacja i funkcjonowanie Komisji Nadzoru Finansowego	22
I. Skład Komisji	22
II. Nadzór nad działalnością Komisji	23
III. Zadania i funkcje Komisji	24
IV. Organizacja Komisji	25
V. Przewodniczący Komisji	26
VI. Urząd Komisji	26
VII. Prawne formy działania Komisji	27
§ 2. Nadzór instytucji organizujących i rozliczających obrót	28
§ 3. Nadzór wewnętrzny	29
§ 4. Nadzór w ramach struktur unijnych	30

Rozdział IV. Struktura i funkcjonowanie rynku regulowanego	32
§ 1. Segmentacja rynku regulowanego	32
I. Rynek regulowany	32
II. Rynek pierwotny, rynek wtórny i tzw. pierwsza oferta publiczna	33
III. Rynek oficjalnych notowań i inne rynki	34
IV. Rynki o niektórych cechach rynków regulowanych	35
§ 2. Dematerializacja papierów wartościowych, depozyt papierów wartościowych	36
I. Przedmiot obrotu na rynku kapitałowym w ogólności	36
II. Depozyt papierów wartościowych	37
1. Definicja depozytu i jego podstawowe cechy	37
2. Pojęcie równowagi ewidencyjnej	42
3. Zasada <i>delivery versus payment</i>	44
III. Rachunek papierów wartościowych i konto depozytowe	46
IV. Rejestr sesji i rejestr operacyjny	47
V. Rachunek pieniężny prowadzony przez domy maklerskie	49
VI. Kod papierów wartościowych	51
VII. Świadectwo depozytowe	52
VIII. Szczególne postacie rachunku papierów wartościowych i szczególne sytuacje z nimi związane	55
§ 3. Organizacja i funkcjonowanie rynku pierwotnego	58
I. Uwagi ogólne	58
II. Proces przeprowadzenia publicznej oferty i pojęcie spółki publicznej ...	59
III. Proces przygotowywania oferty publicznej	62
IV. Procedura przeprowadzania oferty publicznej w zależności od typu dokumentu informacyjnego lub jego braku	64
V. Pojęcie i funkcje prospektu emisyjnego	68
1. Charakter prawny prospektu	68
2. Prospektowe zasady odpowiedzialności administracyjnej, cywilnej i karnej	70
VI. Rola domu maklerskiego w procesie oferowania papierów wartościowych	73
1. Relacja między domem maklerskim a inwestorem	73
2. Relacja między domem maklerskim a emitentem	74
VII. Subemisje usługowe i inwestycyjne	77
1. Subemisja usługowa i inwestycyjna w ogólności	77
2. Subemisje usługowe	78
3. Subemisja inwestycyjna	80
VIII. <i>Dual listing</i>	81
§ 4. Organizacja i funkcjonowanie rynku wtórnego	84
I. Giełda papierów wartościowych jako spółka akcyjna	84
1. Forma prawna, przedmiot działalności i firma giełdy	84
2. Zezwolenie na prowadzenie działalności giełdy	85
3. Kapitał akcyjny i prawa wynikające z akcji giełdy	86
4. Kontrola składu akcjonariatu giełdy. Wykonywanie praw wynikających z akcji	87
II. Giełda papierów wartościowych jako forum obrotu	88
1. Regulamin giełdy	88
2. Transakcje giełdowe	89

3. Założenia dotyczące funkcjonowania instrumentów finansowych w obrocie giełdowym	90
4. Dopuszczenie i wprowadzenie instrumentów finansowych do obrotu giełdowego	91
III. BondSpot S.A. jako spółka akcyjna i jako forum obrotu	92
1. Forma prawna, przedmiot działalności i firma BondSpot S.A.	92
2. Zezwolenie na prowadzenie rynku pozagiełdowego	93
3. Kapitał akcyjny i prawa wynikające z akcji spółki prowadzącej rynek pozagiełdowy	94
4. Wykonywanie praw wynikających z akcji spółki prowadzącej rynek pozagiełdowy	95
IV. BondSpot S.A. jako forum obrotu	96
V. Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych jako spółka akcyjna	97
1. Forma prawna, przedmiot działalności i firma Krajowego Depozytu	97
2. Kapitał zakładowy i prawa wynikające z akcji Krajowego Depozytu	99
3. Wykonywanie praw wynikających z akcji Krajowego Depozytu ...	99
VI. Rozliczanie transakcji na rynku regulowanym	100
VII. Nadzór nad instytucjami organizującymi i rozliczającymi rynek	101
1. Możliwości kontrolne	101
2. Możliwości nadzorcze	102
3. Cofnięcie zezwolenia	102
§ 5. Pośrednictwo i inne usługi w obrocie na rynku regulowanym	103
I. Uwagi ogólne	103
II. Umowa o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych (umowa o świadczenie usług brokerskich)	104
III. Obrót papierami wartościowymi na rynku regulowanym – prawna metodologia obrotu	110
1. Mechanizm kompensacji	110
2. Łańcuch transakcji na rynku regulowanym	111
3. Przejście praw z papierów wartościowych	112
IV. Tak zwany obrót prawami pochodnymi	113
V. Doradztwo inwestycyjne i zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie, inne umowy	115
1. Działalność doradcza	115
2. Zarządzanie portfelem papierów wartościowych (instrumentów finansowych)	116
3. <i>Short sales i securities lending</i>	118
4. Umowy o uczestnictwo	122
5. Umowy gwarancyjne i rozliczeniowe	123
6. Uczestnictwo w rynku regulowanym	125
7. Umowa blokady środków pieniężnych (<i>Escrow Agreement</i>)	125
8. <i>Bookbuilding</i>	126
9. Dodatkowe umowy zawierane przez firmy inwestycyjne	126
10. Wezwania	128
11. Usługi wykonywane na rzecz podmiotów zagranicznych	129
§ 6. Zabezpieczenie na papierach wartościowych	131
I. Zastaw regulowany w Kodeksie cywilnym	131

II. Zastaw rejestrowy	134
III. Zastaw skarbowy	135
IV. Blokada autonomiczna	137
V. Inne sposoby zabezpieczania wierzycelności	139
Rozdział V. Instytucjonalni uczestnicy rynku kapitałowego	140
§ 1. Maklerzy papierów wartościowych i doradcy inwestycyjni	140
I. Procedura egzaminacyjna	140
II. Wpis na listy maklerów i doradców	141
III. Wykonywanie zawodu maklera i doradcy	142
IV. Zasady etyki zawodowej maklera i doradcy	142
V. Nadzór nad maklerami i doradcami	143
§ 2. Domy maklerskie. Banki na rynku kapitałowym	144
I. Czynności wykonywane przez firmę inwestycyjną	144
II. Domy maklerskie	146
1. Procedura uzyskiwania zezwolenia	146
2. Wewnętrzna organizacja domu maklerskiego. Techniczne i organizacyjne wymogi działania domu maklerskiego	148
3. Obowiązki sprawozdawcze domu maklerskiego	149
4. Wymogi kapitałowe działania domu maklerskiego	151
III. Banki prowadzące działalność maklerską na rynku kapitałowym	152
1. Procedura uzyskiwania zezwolenia	152
2. Wewnętrzna organizacja banku. Techniczne i organizacyjne wymogi działania bankowego domu maklerskiego	154
3. Obowiązki sprawozdawcze	155
4. Wymogi kapitałowe działania bankowego domu maklerskiego	155
IV. Ograniczenia wobec podmiotu prowadzącego działalność maklerską dotyczące nabywania akcji	155
V. Nadzór nad działalnością maklerską	157
1. Uprawnienia kontrolne	157
2. Sankcje administracyjnoprawne	157
3. Zaprzestanie wykonywania działalności maklerskiej	158
§ 3. Zagraniczne firmy inwestycyjne	159
I. Uznanie zagranicznej firmy inwestycyjnej w świetle przepisów Unii Europejskiej	159
II. Działalność zagranicznej osoby prawnej prowadzącej działalność maklerską	161
§ 4. Fundusze inwestycyjne	162
I. Cele i funkcje funduszy inwestycyjnych	162
II. Typy funduszy inwestycyjnych	164
1. Założenia konstrukcji funduszy poszczególnych rodzajów	164
2. Różnice pomiędzy konstrukcjami funduszu otwartego a funduszu zamkniętego	164
3. Charakterystyczne cechy funduszy inwestycyjnych poszczególnych typów	165
A. Fundusz otwarty	165
B. Fundusz specjalistyczny otwarty	165
C. Fundusz zamknięty	167
4. Szczególne konstrukcje funduszy inwestycyjnych	168

A. Fundusze inwestycyjne z różnymi kategoriami jednostek uczestnictwa	168
B. Fundusze inwestycyjne z wydzielonymi subfunduszami (tzw. fundusze parasolowe)	168
C. Fundusze inwestycyjne podstawowe i powiązane	169
5. Szczególne typy funduszy inwestycyjnych	169
A. Fundusz rynku pieniężnego	170
B. Fundusz portfelowy	170
C. Fundusz sekurytyzacyjny	170
III. Rozpoczęcie działalności przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych i utworzenie funduszy inwestycyjnych	171
1. Wymogi dotyczące rozpoczęcia działalności przez towarzystwo	171
A. Pojęcie, forma prawna i siedziba towarzystwa	171
B. Założyciele towarzystwa	171
C. Firma towarzystwa	172
D. Przedmiot działalności towarzystwa	172
2. Wymogi dotyczące kapitału zakładowego towarzystwa	173
3. Wymogi dotyczące utworzenia funduszu inwestycyjnego	177
A. Nadanie statutu funduszowi	177
B. Zawarcie umowy z depozytariuszem	179
C. Zezwolenie Komisji na utworzenie funduszu	180
D. Zebranie wpłat do funduszu	182
E. Wpis do rejestru funduszy	184
IV. Zasady dywersyfikacji portfela funduszu	187
V. Rola depozytariusza	190
1. Pojęcie depozytariusza	190
2. Źródła obowiązków depozytariusza	191
3. Charakterystyka obowiązków depozytariusza	191
A. Sprawowanie pieczy nad aktywami funduszu	191
B. Likwidacja funduszu. Przekształcenie funkcji depozytariusza ze względu na likwidację funduszu	192
C. Obowiązki nadzorcze depozytariusza	193
D. Powództwo depozytariusza	195
4. Odpowiedzialność depozytariusza	195
5. Zmiana depozytariusza	195
VI. Nadzór nad towarzystwami i funduszami inwestycyjnymi	196
1. Działania kontrolne	196
2. Uprawnienia nadzorcze Komisji	197
A. Podstawowa odpowiedzialność administracyjnoprawna towarzystwa	197
B. Brak rzetelności publikacji zawierających informacje dotyczące funduszu	199
C. Ingerencja w skład osób związanych z obsługą działalności funduszu	200
D. Odpowiedzialność depozytariusza w sferze prawa administracyjnego	201
E. Oddziaływanie na podmioty związane z wykonywaniem działalności przez fundusz (towarzystwo)	201
3. Obowiązki sprawozdawcze towarzystwa i funduszu	203

	A. Wymogi dotyczące towarzystwa	203
	B. Wymogi dotyczące funduszu	204
§ 5.	Otwarte fundusze emerytalne na rynku kapitałowym	206
	I. Uwagi ogólne	206
	II. Polityka lokacyjna funduszy emerytalnych	207
	III. Rola funduszy emerytalnych na rynku kapitałowym	208
§ 6.	Institucje ubezpieczeniowe	209
§ 7.	Inwestorzy indywidualni	211
§ 8.	Inwestorzy instytucjonalni i kwalifikowani	211
§ 9.	Skarb Państwa jako inwestor	213
Rozdział VI. Instrumenty rynku kapitałowego		215
§ 1.	Uwagi ogólne	215
§ 2.	Akcje i PDA	218
	I. Prawo do akcji jako papier wartościowy	218
	II. Wykonywanie praw z akcji w obrocie na rynku kapitałowym	219
§ 3.	Obligacje	221
	I. Definicja obligacji	221
	II. Typy obligacji	223
	III. Wykup obligacji	226
§ 4.	Listy zastawne	227
	I. Charakter prawny i typy listów zastawnych	227
	II. Sposób emisji listów zastawnych	228
§ 5.	Skarbowe papiery wartościowe	229
	I. Podstawy emisji	229
	II. Bony skarbowe	231
	III. Obligacje skarbowe	231
§ 6.	Kwity depozytowe	232
§ 7.	Krótkoterminowe papiery wartościowe dłużne	236
	I. Podstawa emisji krótkoterminowych papierów dłużnych	236
	II. Kwalifikacja prawna krótkoterminowych papierów wartościowych dłużnych	236
	III. Tryb emisji krótkoterminowych papierów wartościowych dłużnych a rynek kapitałowy	237
§ 8.	Tytuły uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	238
	I. Jednostka uczestnictwa	238
	1. Zagadnienia ogólne	238
	2. Typy jednostek uczestnictwa	240
	II. Certyfikat inwestycyjny	241
§ 9.	Instrumenty pochodne	244
	I. Uwagi ogólne	244
	II. Opcje	246
	III. Transakcje (kontrakty) terminowe (<i>financial futures</i>)	248
	IV. Niestandaryzowane instrumenty pochodne	252
§ 10.	Bankowe papiery wartościowe a rynek papierów wartościowych	254
Rozdział VII. Szczególne mechanizmy ochronne na rynku regulowanym		256
§ 1.	Zagadnienia ogólne	256

§ 2. Obowiązki informacyjne emitentów	257
I. Sposób realizacji obowiązków informacyjnych	257
II. Raporty bieżące i okresowe	258
III. Pojęcie informacji objętych poufnością	259
IV. Zmiany w podejściu regulacyjnym do wykonywania obowiązków informacyjnych. Okres przejściowy	259
§ 3. Znaczne pakiety akcji	261
I. Obowiązki informacyjne	261
II. Wezwania na akcje	263
1. Zagadnienia ogólne	263
A. Założenia ochrony	263
B. Cena w wezwaniu	264
C. Ustanowienie zabezpieczenia	265
2. Wezwanie ograniczające nierównowagę popytowo-podażową	266
3. Wezwania „majoryzacyjne”	267
4. Wezwanie przed dobrowolną utratą statusu spółki publicznej	268
III. Sytuacja prawna grup kapitałowych	269
IV. Działanie w porozumieniu (<i>action in concert</i>); inne tożsame przypadki	270
V. Skutki naruszenia przepisów o nabywaniu znacznych pakietów akcji	272
§ 4. Przymusowy wykup akcji, przymusowy odkup akcji	273
§ 5. Rewident do spraw szczególnych	274
§ 6. Szczególne cechy publicznej spółki akcyjnej	276
I. Konsekwencje dematerializacji akcji	277
II. Akcje publiczne w posiadaniu zastawcy a nie zastawnika	278
III. Eliminacja uprzywilejowania akcji co do głosu	278
IV. <i>Squeeze-out</i> i <i>sell-out</i> w spółce publicznej	279
V. Stabilizacja stanu prawnego poprzez ograniczenie czasu zaskarżenia uchwały WZA	280
VI. Odmienne regulacja niektórych obowiązków informacyjnych	280
VII. Uproszczenie procedury wykonania prawa poboru	281
VIII. Walne zgromadzenie spółki publicznej	281
§ 7. Obowiązkowy system rekompensat	283
Rozdział VIII. Zasady odpowiedzialności cywilnej i karnej na rynku kapitałowym, informacje prawnie chronione	286
§ 1. Wprowadzenie	286
§ 2. Tajemnice prawnie chronione – pojęcie tajemnicy zawodowej i informacji poufnej	286
I. Tajemnica zawodowa	286
II. Informacja poufna	288
§ 3. Odpowiedzialność karna	292
I. Systematyka przestępstw na rynku kapitałowym	292
II. Przestępstwo manipulacji	295
§ 4. Odpowiedzialność cywilna	299
Rozdział IX. Instytucje zrzeszające uczestników rynku, kodeksy etyczne	301
§ 1. Wprowadzenie	301

§ 2. Izba Domów Maklerskich	302
§ 3. Związek Maklerów i Doradców	303
§ 4. Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami	303
§ 5. Związek Banków Polskich i Rada Depozytariuszy	304
§ 6. Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych	304
§ 7. Kodeksy etyczne	305
I. Kodeks Dobrej Praktyki Domów Maklerskich	305
II. Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW	306
III. Kodeks Dobrych Praktyk Inwestorów Instytucjonalnych	307
IV. Kanon Dobrych Praktyk Rynku Finansowego (stworzony pod auspicjami KNF)	309
Rozdział X. Prawo Unii Europejskiej	310
§ 1. Wprowadzenie	310
§ 2. Cele i zasady oraz sposób kreowania prawa Unii	311
§ 3. Obszary regulacji w zakresie rynku kapitałowego	314
I. Zakres regulacji w ogólności	314
II. Oferta publiczna i prospekt emisyjny	314
III. Ujawnianie informacji o emitentach i o znacznych pakietach akcji	316
IV. Ochrona informacji poufnych i zwalczanie nadużyć i przestępstw na rynku kapitałowym	319
V. Określanie i ujednoczanie wymogów kapitałowych firm inwestycyjnych	322
VI. Usługi inwestycyjne realizowane przez firmy inwestycyjne	324
VII. Działalność funduszy inwestycyjnych	329
VIII. Wymogi dotyczące rachunkowości i inne obszary regulacyjne	332
Indeks rzeczowy	339

Przedmowa

Giełda papierów wartościowych i inne instytucje rynku kapitałowego są niezbędnymi elementami gospodarki rynkowej. Stan gospodarki narodowej rzutuje również na sytuację instytucji rynku kapitałowego. Jednak niezależnie od tego, czy stan ten jest zadowalający, czy też budzi zastrzeżenia, prawnik specjalizujący się w prawie gospodarczym, handlowym czy podatkowym musi mieć podstawową wiedzę w zakresie prawa rynku kapitałowego. Niniejsze opracowanie adresowane jest przede wszystkim do studentów prawa – może ono być również użyteczne dla studentów kierunków ekonomicznych, jak również dla praktyków rynku kapitałowego (niezależnie od ich wykształcenia), którzy chcą usystematyzować swoją wiedzę lub znaleźć rozwiązanie poszczególnych problemów.

Wzrost gospodarczy i rozwój regulacji prawnych spowodowały, że możliwe jest wyodrębnienie swoistych działów w zakresie prawa rynku kapitałowego, np. prawa giełdowego czy prawa funduszy inwestycyjnych. Autorzy stoją jednak na stanowisku, że dla potrzeb dydaktycznych bardziej istotne jest przedstawienie przekrojowego obrazu polskiego rynku kapitałowego. Niniejsze wydanie odnosi się do stanu prawnego na dzień 3.7.2016 r.

Autorzy opracowania – prof. dr hab. *Aleksander Chlopecki* i dr hab. prof. UW *Marcin Dyl* są zarówno praktykami, jak i teoretykami – pracownikami Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Autorzy kładą nacisk na praktyczne aspekty tego podręcznika – unikają zatem nadmiaru rozważań teoretyczno-prawnych i odsyłają Czytelnika w tym zakresie do literatury, której spis znajduje się w podręczniku. Autorzy mają nadzieję, że podręcznik ten okaże się przydatny dla Czytelników.

Warszawa, 1 listopad 2016 r.

Autorzy

Wykaz skrótów

I. Akty prawne

- BHipU ..... ustawa z 29.8.1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1771)
- dyrektywa
2003/124/WE ..... dyrektywa Komisji 2003/124/WE z 22.12.2003 r. wykonująca dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie definicji i publicznego ujawniania informacji wewnętrznych oraz definicji manipulacji na rynku (Dz.Urz. UE L Nr 339, s. 70)
- dyrektywa
2003/125/WE ..... dyrektywa Komisji 2003/125/WE z 22.12.2003 r. wykonująca dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie uczciwego przedstawiania zaleceń inwestycyjnych oraz ujawniania konfliktów interesów (Dz.Urz. UE L Nr 339, s. 73)
- dyrektywa
2003/71/WE
(dyrektywa
prospektowa) ..... dyrektywa 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 4.11.2003 r. w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych i zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz.Urz. UE L Nr 345, s. 64)
- dyrektywa
2004/109/WE ..... dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 15.12.2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz.Urz. UE L Nr 390, s. 38)
- dyrektywa
2004/25/WE ..... dyrektywa 2004/25/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 21.4.2004 r. w sprawie ofert przejęcia (Dz.Urz. UE L Nr 142, s. 12)
- dyrektywa
2006/49/WE ..... dyrektywa 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 14.6.2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz.Urz. UE L Nr 177, s. 201) – akt nieobowiązujący
- dyrektywa
2006/73/WE ..... dyrektywa Komisji 2006/73/WE z 10.8.2006 r. wprowadzająca środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Eu-

	ropejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejsze dyrektywy (Dz.Urz. UE L Nr 241, s. 26)
dyrektywa 98/26/WE	dyrektywa 98/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 19.5.1998 r. w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych (Dz.Urz. WE L Nr 166, s. 45)
dyrektywa <i>Market Abuse</i>	dyrektywa 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 28.1.2003 r. w sprawie wykorzystywania poufnych informacji i manipulacji na rynku (nadużyć na rynku) (Dz.Urz. UE L Nr 96, s. 16)
dyrektywa MiFID I	dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 21.4.2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniająca dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającą dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz.Urz. UE L Nr 145, s. 1)
dyrektywa MiFID II	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z 15.5.2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.Urz. UE L Nr 173, s. 349)
dyrektywa UCITS	dyrektywa Rady 85/611/EWG z 20.12.1985 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w papiery wartościowe (UCITS) (Dz.Urz. WE L Nr 375, s. 3) – akt nieobowiązujący
dyrektywa UCITS IV	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z 13.7.2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w papiery wartościowe (UCITS) (Dz.Urz. UE L Nr 302, s. 32)
FundInwU	ustawa z 27.5.2004 r. o funduszach inwestycyjnych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1896 ze zm.)
GTowU	ustawa z 26.10.2000 r. o giełdach towarowych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 719 ze zm.)
KC	Kodeks cywilny
KK	Kodeks karny
KPA	Kodeks postępowania administracyjnego
KPC	Kodeks postępowania cywilnego
KPK	Kodeks postępowania karnego
KRO	Kodeks rodzinny i opiekuńczy
KSH	Kodeks spółek handlowych
NadzFinU	ustawa z 21.7.2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 174 ze zm.)
NadzKapU	ustawa z 29.7.2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1289 ze zm.)
ObligU	ustawa z 15.1.2015 r. o obligacjach (Dz.U. z 2015 r. poz. 238)
ObrInFinU	ustawa z 29.7.2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1636 ze zm.)

OfertaPublU	ustawa z 29.7.2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzenia instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1639 ze zm.)
OrdPU	ustawa z 29.8.1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 613 ze zm.)
PrBank	ustawa z 29.8.1997 r. – Prawo bankowe (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1988 ze zm.)
PrPapW	ustawa z 21.8.1997 r. – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (tekst jedn. Dz.U. z 2005 r. Nr 111, poz. 937 ze zm.) – akt nieobowiązujący
PrPostAdm	ustawa z 30.8.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 718 ze zm.)
rozporządzenie Nr 2273/2003	rozporządzenie Komisji (WE) Nr 2273/2003 z 22.12.2003 r. wykonujące dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zwolnień dla programów odkupu i stabilizacji instrumentów finansowych (Dz.Urz. UE L Nr 336, s. 33)
rozporządzenie Nr 809/2004 (rozporządzenie prospektowe)	rozporządzenie Komisji (WE) Nr 809/2004 z 29.4.2004 r. wykonujące dyrektywę 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie informacji zawartych w prospektach emisyjnych oraz formy, włączenia przez odniesienie i publikacji takich prospektów emisyjnych oraz rozpowszechniania reklam (Dz.Urz. UE L Nr 149, s. 1)
TFUE	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE C Nr 326 z 26.10.2012 r., s. 47, wersja skonsolidowana)
TrybWarFIInwR	rozporządzenie Ministra Finansów z 24.9.2012 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych (tekst jedn. Dz.U. z 2015 r. poz. 878 ze zm.)
TWE	Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską – akt nieobowiązujący
ZastRejU	ustawa z 6.12.1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 297 ze zm.)

2. Organy, organizacje, instytucje

CESR	Komitet Europejskich Regulatorów Rynku Papierów Wartościowych (Committee of European Securities Regulators)
ESMA	Europejski Organ Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (European Securities and Markets Authority)
ETS	Europejski Trybunał Sprawiedliwości
GPW	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
KDPW	Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.
KDPW_CCP S.A.	izba rozliczeniowa; część Grupy KDPW (spółka córka KDPW)
KNF	Komisja Nadzoru Finansowego
KNUiFE	Komisja Nadzoru Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych

KPWIG	Komisja Papierów Wartościowych i Giełd
NBP	Narodowy Bank Polski
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
TK	Trybunał Konstytucyjny
TSUE	Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
WSA	Wojewódzki Sąd Administracyjny
WTO	Światowa Organizacja Handlu (World Trade Organization)
ZUS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych

3. Czasopisma, publikatory

CBOSA	Centralna Baza Orzecznictwa Sądów Administracyjnych
Dz.U.	Dziennik Ustaw
Dz.Urz.	Dziennik Urzędowy
KPP	Kwartalnik Prawa Prywatnego
MoP	Monitor Prawniczy
OSN	Orzecznictwo Sądu Najwyższego
PiP	Państwo i Prawo
PP	Przegląd Podatkowy
PPH	Przegląd Prawa Handlowego
PPW	Prawo Papierów Wartościowych
Pr. Sp.	Prawo Spółek
PUG	Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
Zb. Orz.	Zbiór Orzeczeń Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej)
ZNUŁ	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego

4. Inne skróty

ADR	kwity depozytowe (American Depositary Receipt)
KDPW S.A./Krajowy	
Depozyt	Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.
Nr	numer
OFE	otwarty fundusz emerytalny
PDA	prawo do akcji
poz.	pozycja
tekst jedn.	tekst jednolity
UCITS	instytucje zbiorowego inwestowania
wyr.	wyrok
WZA	walne zgromadzenie akcjonariuszy
ze zm.	ze zmianami
z.	zeszyt

Wykaz literatury

1. Opracowania książkowe

- B. Adamiak, J. Borkowski*, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2011
- M. Bączyk, M.H. Kosiński, M. Michalski, W. Pyziół, A. Szumański, I. Weiss*, Papiery wartościowe, Kraków 2000
- Z. Bielecka, M. Wierzbowski*, Papiery dłużne – zagadnienia praktyczne, Warszawa 1998
- S. Biernat, A. Wasilewski*, Wolność gospodarcza w Europie, Kraków 2000
- R. Blicharz*, Nadzór Komisji Nadzoru Finansowego nad rynkiem kapitałowym w Polsce, Bydgoszcz 2009
- A. Chłopecki*, Opcje i transakcje terminowe w prawie polskim, Warszawa 2001
- A. Chłopecki*, Usługi maklerskie w publicznym obrocie papierami wartościowymi, Warszawa 1995
- A. Chłopecki, G. Domański, R. Jurga, M. Michalski, L. Sobolewski*, Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi. Komentarz, Warszawa 1999
- A. Chłopecki, M. Dyl*, Prawo Wspólnot Europejskich a prawo polskie. Rynek kapitałowy, Warszawa 2001
- A. Chłopecki, M. Dyl*, [w:] System Prawa Prywatnego, t. 19, Papiery wartościowe, red. *A. Szumański*, Warszawa 2006
- J. Czeladko*, Kwity depozytowe, Warszawa 1998
- R. Czerniawski, M. Wierzbowski*, Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych. Komentarz, Warszawa 1996
- R. Czerniawski, M. Wierzbowski*, Ustawa prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi. Komentarz, Warszawa 2000
- M. Dyl*, Fundusze inwestycyjne – zasady funkcjonowania, Warszawa 2001
- J. Grabowski*, Publiczny obrót papierami wartościowymi. Ustrój prawny i procedury, Warszawa 1996
- M. Grzybczyk*, Emisja kwitów depozytowych. Poradnik prawniczy wraz z wzorami i tekstami aktów prawnych, Warszawa 1997
- I. Heropolitańska, M. Michalski*, Hipoteka. Listy zastawne. Obligacje hipoteczne, Warszawa 2001
- J. Jastrzębski*, Pojęcie papieru wartościowego wobec dematerializacji, Warszawa 2009
- M. Jaśkowska, A. Wróbel*, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Kraków 2000
- R. Jurga, M. Michalski*, Papiery wartościowe w obrocie masowym, Warszawa 1997
- R. Jurga, M. Michalski*, Spółka akcyjna w publicznym obrocie papierami wartościowymi, Warszawa 2000
- R. Kuciński*, Przestępstwa giełdowe, Warszawa 2000
- M. Mataczyński*, Cywilnoprawne skutki naruszenia obowiązków nabywców znacznych pakietów akcji spółek publicznych, Warszawa 2011